

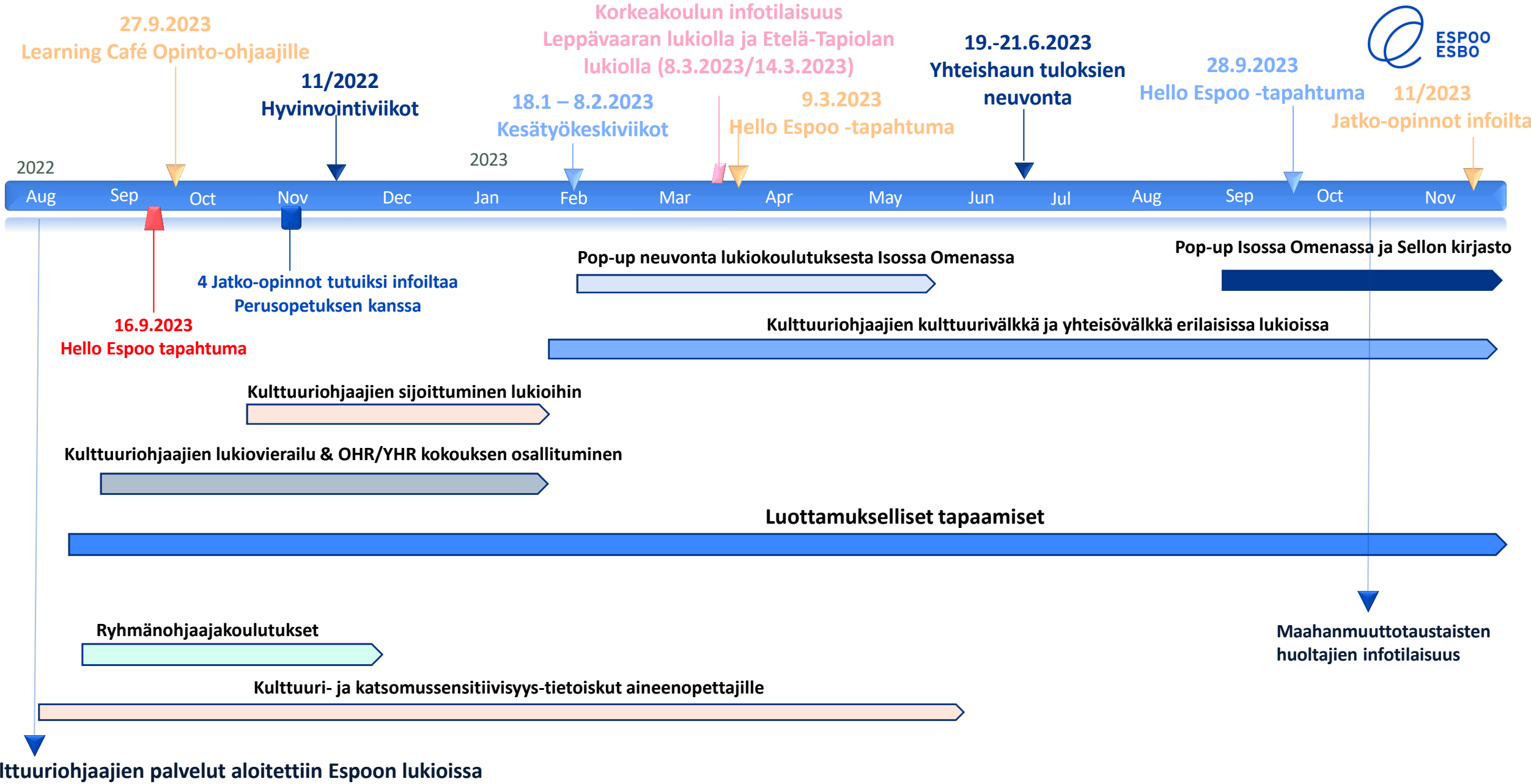
Kulttuuriohjaus Espoon lukioissa

Ohjauksella onnistumisiin -hanke 2022 – 2023

Projektisuunnittelijat
Shan Zhu & Johanna Virkkula

Miksi kulttuuriohjaus Espoon lukioissa?

- ❖ Espoolaisista oli vieraskielisiä **21,9 prosenttia** vuoden 2022 lopussa.
- ❖ Espoon tavoitteena olla Suomen paras kotouttaja on linjaus Espoon kaupungin kotouttamisohjelmassa 2022–2025.
- ❖ Vuonna 2014 espoolaislukiolaisista vieraskielisiä oli vähän yli 5 %. Nyt vieraskielisten osuus on jo **12,2 %** ja määrän odotetaan kasvavan vuosi vuodelta.
- ❖ Yksi kotouttamisen keinoista suomalaisessa koulumaailmassa on kulttuuriohjaus.
- ❖ Kulttuuriohjauksen tavoitteena on kehittää tukea ja ohjausta erityisesti maahanmuuttotaustaisille nuorille lukio-opinnoissa sekä selkeyttää yhteistyötä koulun, kodin ja eri toimijoiden välillä.

Kulttuuriohjaajien toiminnot Espoon lukioissa

Ohjauksella Onnistumisiin -hanke (2022 – 2023)

Monikulttuurisuuden ymmärtäminen

- ❖ Hyvinvointivälkkä/hyvinvointiviikot ja OHR/YHR kokoukseen osallistuminen
- ❖ Säännöllinen kulttuurivälkkä eri lukioissa

Kohderyhmän tukeminen

- ❖ Jatko-opinnot tutuiksi -infoilta
- ❖ Korkeakouluopinnon tutuiksi infotilaisuus maahanmuuttotataustaisille huoltajille
- ❖ Yhteishaun neuvonta Otaniemen lukiossa
- ❖ Kesätyökeskiviikot (Ohjaamotalo)
- ❖ Pop up -neuvonta lukiokoulutuksesta Isossa Omenassa
- ❖ Oppitunnilla vierailu (S2, uskonto, elämäkatsomustieto, jne)
- ❖ Vanhempainilta/lukioiden tutustumisilta

Opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa ohjaus ja neuvonta

- ❖ Luottamukselliset tapaaminen
- ❖ Moniammatillinen tapaaminen: kulttuuriohjaajat kutsuttiin tapaamisiin, mukana olivat esim. lukion opettaja, opinto-ohjaaja, erityisopettaja, tai muu henkilökunta.

Luottamukselliset tapaamiset ja suorat yhteydenotot

- ❖ Lukuvuonna 2022 – 2023, noin **150** raportoitua tapausta
  - Suurimmassa osassa: opiskelijan ja huoltajan suorat yhteydenotot
  - Myös kulttuuriohjaajia kutsuivat rehtorit, opettaja, erityisopettaja, opinto-ohjaaja, psykologi, kuraattori ja muu henkilökunta moniammatilliseen tapaamiseen
- ❖ Usein maahanmuuttotaustaisten opiskelijoiden ja huoltajien esittämät kysymykset ovat seuraavat:
  - **Kuka on opinto-ohjaaja?** mikä on hänen roolinsa? Eikö se ole sama kuin ryhmäohjaaja?
  - Kuka on kuraattori? roolinsa?
  - Mitä tukea ja ohjausta lukio tarjoaa? Milloin tehdään YO-kirjoituksen suunnittelu?
  - Mikä on lukion lukuvuosisuunnitelma?
  - Miten yhteishaku sujuu? Millä kriteereillä lukiot valitsevat opiskelijat?
  - Millaisia aineita opiskelijat opiskelevat suomalaisessa lukiossa?
  - Tukitunti S2-opiskelijoille?
  - Mielenterveysongelma
  - Jne.

Monikielinen infopaketti lukiokoulutuksesta: espoo.fi/fi/tietoa-lukiokoulutuksesta-monikielisille-perheille

Ohjauksella onnistumisiin -hankkeen järjestämät Koulutukset 2022 – 2023

Ohjauksella onnistumisiin -hankkeen tavoitteiden mukaan, seuraavat koulutukset on järjestetty:

- **Aineenopettajille:** Kulttuuri- ja katsomussensitiivisyys-tietoiskut verkossa kerran kuukaudessa lukuvuoden 2022–2023 aikana
- **Opinto-ohjaajille:** Learning Café : missä eri tilanteissa kulttuuriohjaaja tarvitaan ja ketkä hyötyvät ja miten? /Työn tulevaisuudet – tulevaisuuslukutaitoa
- **Ryhmänohjaajille:** Ryhmänohjauksella onnistumisiin -koulutuksessa, kouluttajana Helena Kasurinen

Viestintä Ohjauksella onnistumisiin -hankkeesta

- Hankkeen verkkosivut Espoo.fi-sivut: [Espoo.fi/kulttuuriohjaaja](https://www.espoo.fi/kulttuuriohjaaja) 9/2022
- [Essi-sivut](#) 9/2022
- Espoo.fi-sivulla monikieliset sisällöt, 10/2022
- Kulttuuriohjaajien esittelyvideo lukion vanhempainiltoihin
- IG @Espoonlukiot
- Markkinointimateriaalit ja visuaalinen ilme, 10/2022
- [Espoo.fi-uutinen](#) ja [STT-jakeluun tiedote](#) 13.12.2022 Kulttuuriohjaaja auttaa maahanmuuttajataustaisia nuoria onnistumaan lukiossa ja opinpolulla
- Monikieliset Wilma-tiedotteet 11/2022
- [Kulttuuriohjaaja ohjaa onnistumaan lukiomaailmassa \(sharepoint.com\)](#) 9.12.2022
- [Espoon lukioden aineenopettajien koulutustilaisuus: Kulttuurisensitiivisyyttä voi opetella \(sharepoint.com\)](#) 30.11.2022 Uutinen Espoo.fi-sivustolla
- [Monikieliset vanhempainillat kutsuvat maahanmuuttotauustaiset oppilaat ja huoltajat tutustumaan toisen asteen opiskelumahdollisuuksiin Espoossa omalla äidinkielellä](#) 14.11.2022
- Espoon kaupungin neljännesvuosijulkaisu Eetvartti, 12/2022
- Korkeakouluopinnot tutuiksi infotilaisuus <https://www.espoo.fi/fi/uutiset/2023/03/korkeakouluopinnot-tutuiksi-myos-lukiolaisten-huoltajille-infotilaisuudet-83-ja-1432023> 03/2022
- Pop-up neuvonta lukiokoulutuksesta <https://www.espoo.fi/fi/uutiset/2023/03/kysy-lukio-opinnoista-ja-suomalaisesta-kouluarjestelmasta-kulttuuriohjaajilta-uusi-pop-neuvonta> 03/2023
- YLE -uutiset <https://yle.fi/a/74-20021728> S2-oppilaiden monikieliset ohjaajat ovat kulttuurin ja kielen tulkkeja – kävimme tutustumassa heihin 03/2023

Kulttuuriohjaus Espoon lukioissa

Ohjauksella onnistumisiin -hanke (30.11.2023 asti)

Koulutaso

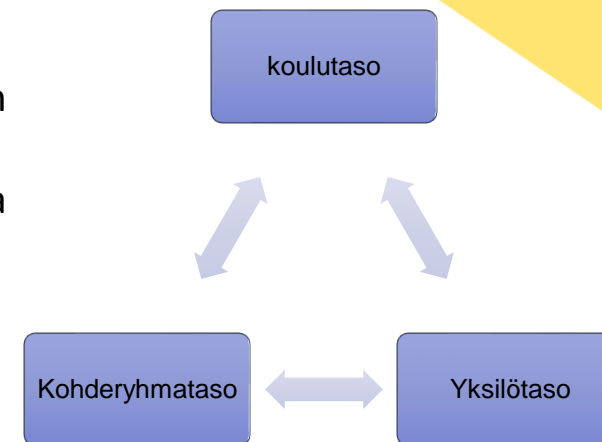
- Kaikille Espoon lukioden opiskelijoille, opettajille, opinto-ohjaajille ja koulun henkilökunnalle
- Edistää kulttuuritietoisuutta, ymmärtää paremmin kulttuurista monimuotoisuutta sekä vähentää nuorten syrjintää ja kiusaamista.

Kohderyhmätaso

- Maahanmuuttajataustaisille opiskelijoille ja heidän huoltajilleen
- Auttaa maahanmuuttotaustaisia opiskelijoita ja heidän huoltajiaan ymmärtämään ja kotoutumaan paremmin suomalaista koulutusjärjestelmää ja elämää Suomessa.

Yksilötaso

- Yksilötaso on suunnattu yhtä opiskelijaa koskeviin tapauksiin, kulttuuriohjaajat antavat henkilökohtaista tukea ja ohjausta asianomaiselle opiskelijalle. Häntä tarjotaan esimerkiksi kahdenkeskinen keskustelu, joka auttaa häntä selvittämään kysymyksiä ja ratkaisemaan Espoon lukiossa opiskeluun liittyvää ongelmaa.
- Lukion opettaja, opinto-ohjaaja, erityisopettaja, henkilökunta voi myös kutsua kulttuuriohjaajia keskustelemaan asianomaisten opiskelijoiden tuesta.

kulttuuriohjauksen sykli

Koulutaso

- Kulttuuriin liittyvä tapahtuma
- Vanhempainilta
- Hello Espoo -tapahtuma

Kohderyhmätaso

- Pop-up neuvonta lukiokoulutuksesta
- Maahanmuuttotaustaisten huoltajien kulttuurikahvila/ infotilaisuus
- Oppitunnilla vierailu
- Lukiopaja/oppivelvollisuuden tuki ja ohjaus
- Monikielinen informaatiopaketti

Yksilötaso

- Luottamukselliset tapaamiset
- Opiskelijan ja huoltajan suorat yhteydenotot

Pop-upin uutinen: espoo.fi/fi/uutiset/2023/08/kysy-lukio-opinnoista-ja-suomalaisesta-koulujarjestelmasta-kulttuuriohjaajilta-pop-neuvontaa-isossa
Maahanmuuttotaustaisten huoltajien infotilaisuuden uutinen: espoo.fi/fi/uutiset/2023/09/maahanmuuttotaustaisten-huoltajien-infotilaisuus-lukio-opinnot-tutuiksi-infoilta

Säännölliset kulttuuriin liittyvät tapahtumat 14.8.2023 lähtien

Maanantaisin

- Kulttuurivälkkä Etelä-Tapiolan lukiossa

Tiistaisin

- Kulttuurivälkkä Matinkylän lukiossa

Keskiviikkoisin

- Pop-up neuvonta Isossa Omenassa/Sellon kirjastossa

Torstai (joka toinen viikko)

- Yhteisövälkä/kulttuurivälkkä Leppävaaran lukiossa & Espoon Yhteislyseossa

Perjantaisin

- Kulttuurivälkkä Otaniemen lukiossa

Lukio-opinnot tutuiksi -infotilaisuus

Tiistaina 10.10. klo 18–19.30 Ison Omenan kirjasto os. Suomenlahdentie 1, 02230 Espoo
Tilaisuuden juontaa lukiokoulutuksen projektisuunnittelija Johanna Virkkula

Puheenvuorot:

- **Lukio-opinnot/opinto-ohjaus** (Sonja Oikari: opinto-ohjaaja, Espoon Yhteislyseo)
- **Eritysopetus** (Juuli Puhto: erityisopettaja, Tapiolan lukio)
- **Suomi toisena kielenä (S2) -opetus lukioissa** (Salla Seuri: S2-opettaja, Etelä-Tapiolan lukio)
- **Kulttuuriohjaajien palvelut** (Shan Zhu: lukiokoulutuksen projektisuunnittelija)

Uutinen: [espoo.fi/fi/uutiset/2023/09/maahanmuuttotaustaisten-huoltajien-infotilaisuus-lukio-opinnot-tutuiksi-infoilta](https://www.espoo.fi/fi/uutiset/2023/09/maahanmuuttotaustaisten-huoltajien-infotilaisuus-lukio-opinnot-tutuiksi-infoilta)

Kulttuuriohjaajamalli jatketaan laadukas-hankkeessa

Laadukas lukiokoulutus – silta nuorten tulevaisuuteen -hanke (2023 – 2024)

Hankkeen kolmantena tavoitteena on vakiinnuttaa kulttuuriohjaajamallia ja muita tukitoimia, jotta maahanmuuttotaustaisten lukiolaisten oppimista, opinnoista valmistumista ja kotoutumista voidaan tukea mahdollisimman tehokkaasti.

Lisäksi tavoitteena on tukea maahanmuuttotaustaisia oppijoita nivelvaiheessa sekä tilanteissa, joissa lukio-opinnot ovat keskeytyneet tai vaarassa keskeytyä esim. poissaolojen tai elämäntilanteeseen liittyvien vaikeuksien vuoksi.

Hankkeessa vahvistetaan S2-opiskelijoiden peruskielitaitoa, koska monen opiskelijan kielitaito ei sellaisenaan riitä lukio-opintojen suorittamiseen.

Haasteet Ohjauksella onnistumisiin -hankkeen aikana

- Kulttuuriohjaajien toimintamallin näkyvyys lukioilla
- S2 -opiskelijoiden vaikeus: puutteellinen suomen kielitaito
- vanhempainiltaan osallistuminen
- miten tavoitetaan maahanmuuttotäustaisia huoltajia
- Wilma-käyttö
- Nuorten itsenäistyminen ja irrottautuminen huoltajasta
- Kulttuuri-identiteetin vahvistaminen;
- Keskittymispulmat

Kiitos kuuntelemisesta!

Lisätietoja Espoon lukiokoulutuksen kulttuuriohjauksesta, Ohjauksella onnistumisiin –
hankkeesta ja Laadukashankkeesta:

espoo.fi/fi/kulttuuriohjauslukioissa

espoo.fi/fi/kasvatus-ja-opetus/lukiokoulutus/laadukas-lukiokoulutus-silta-nuorten-tulevaisuuteen-hanke

IG: [espoonlukiot](#)